

finder, at Hartkornet i og for sig ikke er noget heldigt Bestatningsgrundlag, skulle vi efterhaanden se at komme bort fra Interessesen for at faa Hartkornet nøjagtig fordelt mellem Parcellerne. Den bliver mindre og mindre. Men saa undrer det mig, at man i § 14 ikke er gaaet denne Vej. Denne Paragraf omhandler nogle Lodder, der hedder Fælleslodder. Disse have Hartkorn sammen med alle Byens Lodder, og det er et meget uheldigt Forhold, som gør, at hver Gang Ejendommen skal udskiftes, skal denne Fælleslod taksæres om med under Beregningen. Det vilde være heldigt at faa Sammestatten fordelt mellem disse samtlige Byejendomme og Fælleslodder, men der har man bestemt, at Landinspektørens Fordelingsberegning skal foretages paa Grundlag af Matrifikulstafskationen. Det forekommer mig, at her var der netop et Sted, hvor denne Fordeling kunde foretages i Ministeriet, fordi det vil blive et meget vidtløftigt og tillige kostbart Arbejde, naar Landinspektøren skal have alle Matrifuldokumenterne — havde jeg nær sagt — til Brug ved denne Beregning. — Bestemmelserne om Magelæg finder jeg meget heldige, fordi man hidtil ved Magelæg har haft langt større Byrder og Omkostninger, end Sagen i sig selv udkræver. Det, at en Lodsejer kan faa Lejlighed til Magelæg paa den Maade uden altsfor stor Omkostning, vil gøre, at vi mange Steder i Landet vil faa langt smukkere Stel omkring Ejendommene. Men naar der i § 19 staar, at de Arealer, som gaa fra den ene Ejer over paa den anden, skulle være lige store i boniteret Maal, forekommer det mig rigtig nok at være en meget upraktisk Bestemmelse, fordi det vil være, jeg havde nær sagt, fysisk umuligt. Naar et Stel skal lignes, og der ligger noget paa begge Sider, er det næsten umuligt at sørge for, at det boniterede Areal paa højre Side netop bliver lige saa stort som det boniterede Areal paa venstre. Det kan være svært nok at faa de geometriske Arealer lige store. For at de boniterede skulle være det, maa Taksonsmandene sætte Taksterne derefter, og det er dog ikke Meningen. Jeg tror, at denne Bestemmelse vil bevirke, at man overhovedet ikke kan gøre Brug af første Stykke. Det vil komme til at staa paa Papiret uden at faa nogen praktisk Betydning. Derimod forekommer det mig, at det er en meget praktisk Bestemmelse, der gaar ud paa, at Magelæg, der ikke overstiger 1 Td. Land geometrisk Maal, kunne foretages ved Landbrugsministeriets Foranstaltning.

J det hele forekommer det mig, at denne Lov betegner et væsentlig Fremskridt. Med

nogle mindre Ændringer, som jeg har tilføjet mig at anbefale, tror jeg, at vi kunne faa den Væ i Klar at vedtage denne Lov om Udskifning. Den vil da komme til at staa, om jeg saa maa sige, som et lysende Eksempel for andre Love, thi her have vi virkelig opnaaet at faa en hel Række Bestemmelser, der tidligere have været spredte paa mangfoldige Steder, samlede under et paa en klar og tydelig Maade. Jeg kan derfor ogsaa være med til at rette en Tak til Landbo-kommissionen for det Arbejde, den i saa Henseende har udført.

Johansen: Efter de indgaaende Udtalelser, der ere faldne angaaende dette Forslag, skal jeg fatte mig i al Korthed. Forslaget har i Folketinget mødt stor Velvilje og ligeledes her i Dag, og jeg tror ogsaa, det fortjener det. Forslaget betyder mere, end det ser ud til, fordi man, som nævnt, her har faaet samlet mange forskellige Ting fra mange forskellige Steder, men især fordi man nu er i Stand til at kunne foretage Udskifning længere ned, end man har kunnet hidtil. Det betragter jeg som et stort Gode, idet der er mange af disse smaa Ejendomme, som det anderledes kan betale sig at drive end de store. De Ejendomme, hvor man med sin Familie for en væsentlig Del er i Stand til at bestride det Arbejde, som en saadan Ejendom kræver, kunne give det bedste Udbytte, lige som man paa den anden Side heller ikke kan være blind for, at der ogsaa kan være store Ejendomme, der i Særdeleshed kunne være rentable, naar de have en saadan Størrelse, at man kan bruge Maskindrift i stor Udstrækning. Dette tager Lovforslaget efter min Mening særlig sigte paa, og jeg hilser det derfor med Glæde og haaber, at det maa nyde hurtig Fremme her. Efter de Udtalelser, vi have hørt af den sidste ærede Taler, der er særlig sagkyndig paa dette Omraade, skal jeg afholde mig fra yderligere at komme ind paa Enkelthederne.

Landbrugsministeren (Sehested):

Jeg skal kun her udtale min Paaståelse af den Velvilje, hvormed det foreliggende Lovforslag er blevet modtaget her i Tinget, og jeg skal kun kort omtale forskellige Udtalelser, der ere fremkomne fra ærede Medlemmer. — Det ærede 6te Medlem for 6te Kreds (Sehested) henstillede forskellige Spørgsmaal til Overvejelse i et eventuelt Udvalg, og jeg skal være villig til at forhandle med et saadant Udvalg om Ordningen af disse forskellige Forhold. Det Spørgsmaal, som det forekom mig, det ærede Medlem lagde særlig Vægt paa, var, at man kunde ændre den Bestem-